

Internationell grundvattenforskning

Inblickar från Afrika söder om
Saharaöknen & Indien

Unlocking the
Potential of
Groundwater
for the poor

UPGro: Samhälls- och naturvetenskaplig forskning för hållbart användande av grundvatten (GV) som gynnar fattiga i Afrika söder om Sahara (SSA) www.upgro.org

T-GroUP: Experimenterande med praktisk 'transition management' /
GV-förvaltningsstrategier för fattiga stadsbor

UNESCO-IHE
Institute for Water Education

LUCSUS
Lund University Centre for
Sustainability Studies

The Consortium Projects (2015-19)

Working in **Benin, Burkina Faso, Ethiopia, Ghana, Kenya, Malawi, Niger, Nigeria, South Africa, Tanzania, Uganda**

T-GroUP:s fokusområden

3 slum- eller låginkomstområden:

1. Sombetini slum (Arusha, Tanzania)

2. Bwaise slum (Kampala, Uganda)

3. Dodowa township (peri-urbana Accra, Ghana)

Grundvatten och fattiga stadsbor (1)

- Otillräcklig vattenservice i slum- & icke-planerade områden
- 269M i urbana områden är beroende av GV som huvudsaklig vattenkälla;
GV försörjer delvis eller helt *de fattiga* med vatten
- Publika tappställen/kranar, naturliga källor, privatleverantörer, egna eller gemensamma brunnar och/el. NGO-drivna kiosker
(Grönwall, Mulenga & McGranahan, 2010)

Grundvatten och fattiga stadsbor (2)

Framtidsscenario för T-GroUP:

- Urbanisering; mest i slum- och icke-planerade områden (peri-urbana)
- Hypotes: 'blandat' GV-användande består, men
  - dålig tillgång till rent/'säkert' GV [kvalitetsperspektiv];
  - inga (eller otillräckliga) institutioner som förvaltar urbana GV-reserver, speciellt m.h.t. klimatförändringar [kvantitetsperspektiv]

Globalt mål No. 6: "Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla"

... fullgod och rättvis sanitet ... förbättra vattenkvaliteten ... minska det antal människor som lider av vattenbrist ... utöka det internationella samarbetet och stödet för kapacitetsuppbyggnad till utvecklingsländerna

- *Hur går vi mot en hållbar, urban GV-förvaltning som tar hänsyn till fattiga stadsbors intressen?*

Forskningsfråga 1

Vad är förhållandet mellan system ovan och under jord, över tid & ett definerat område?

Kunskapsunderlag (natur- & samhällsvet.)

Majoriteten av GV kontaminerat (fekalie-indikatorer, patogener)

Environmental Earth Sciences

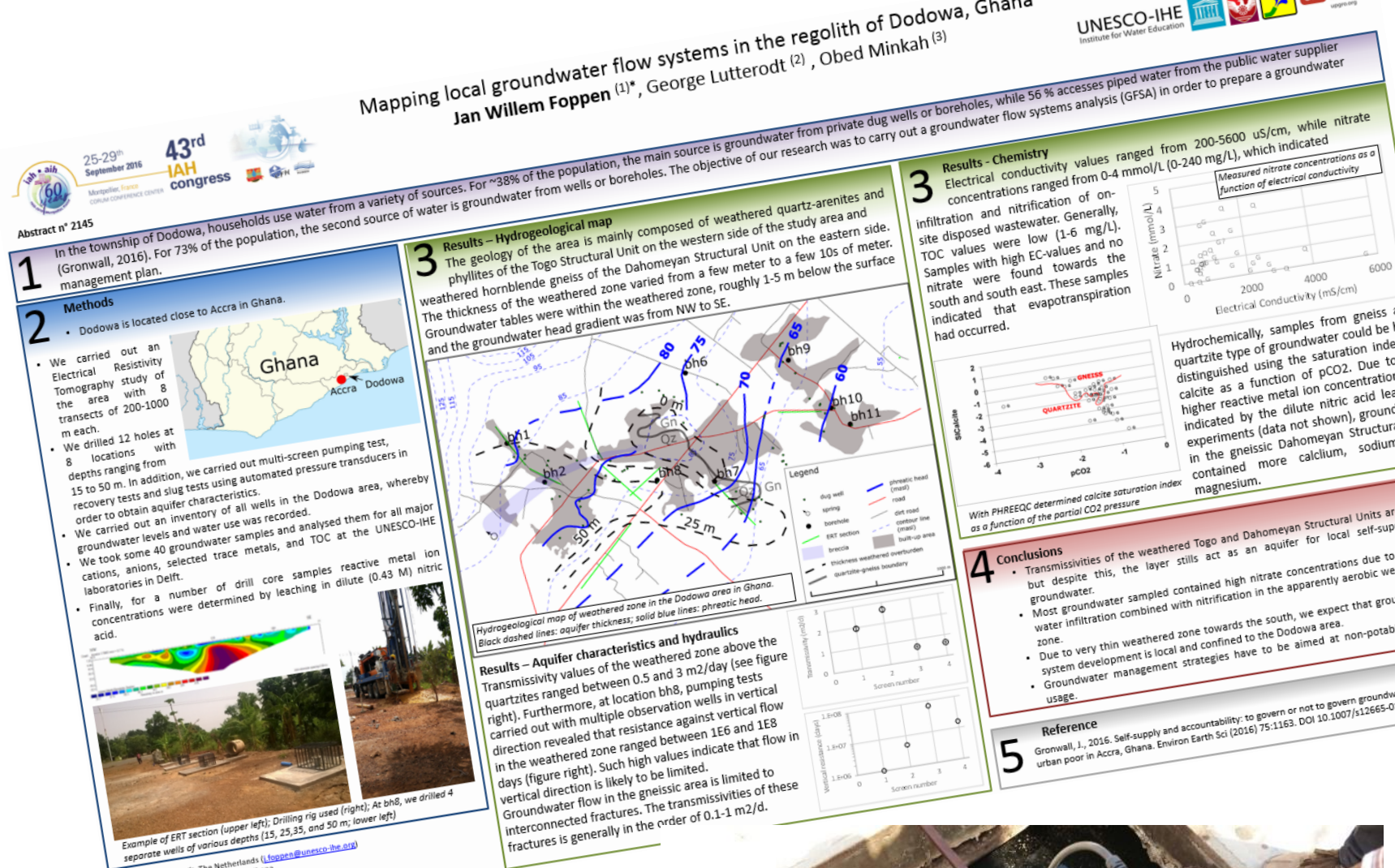
August 2016, 75:1163

Self-supply and accountability: to govern or not to govern groundwater for the (peri-) urban poor in Accra, Ghana

Authors

Authors and affiliations

Jenny Grönwall

Hur & till vad används GV i Dodowa

Fig. 1. Main water source

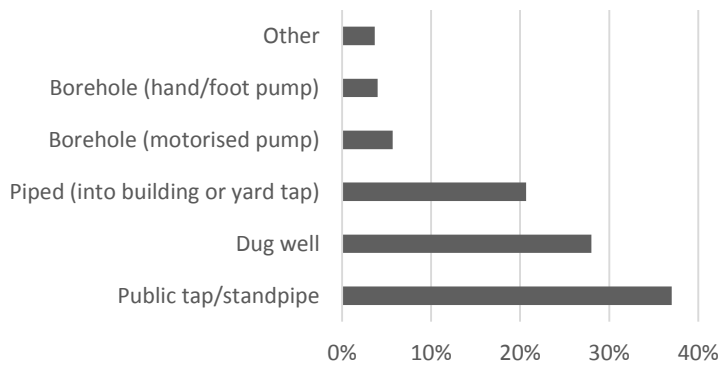
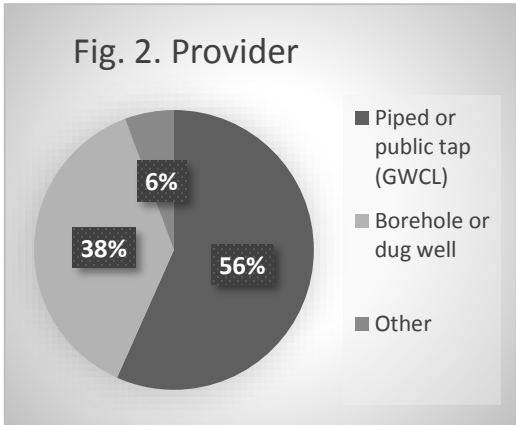

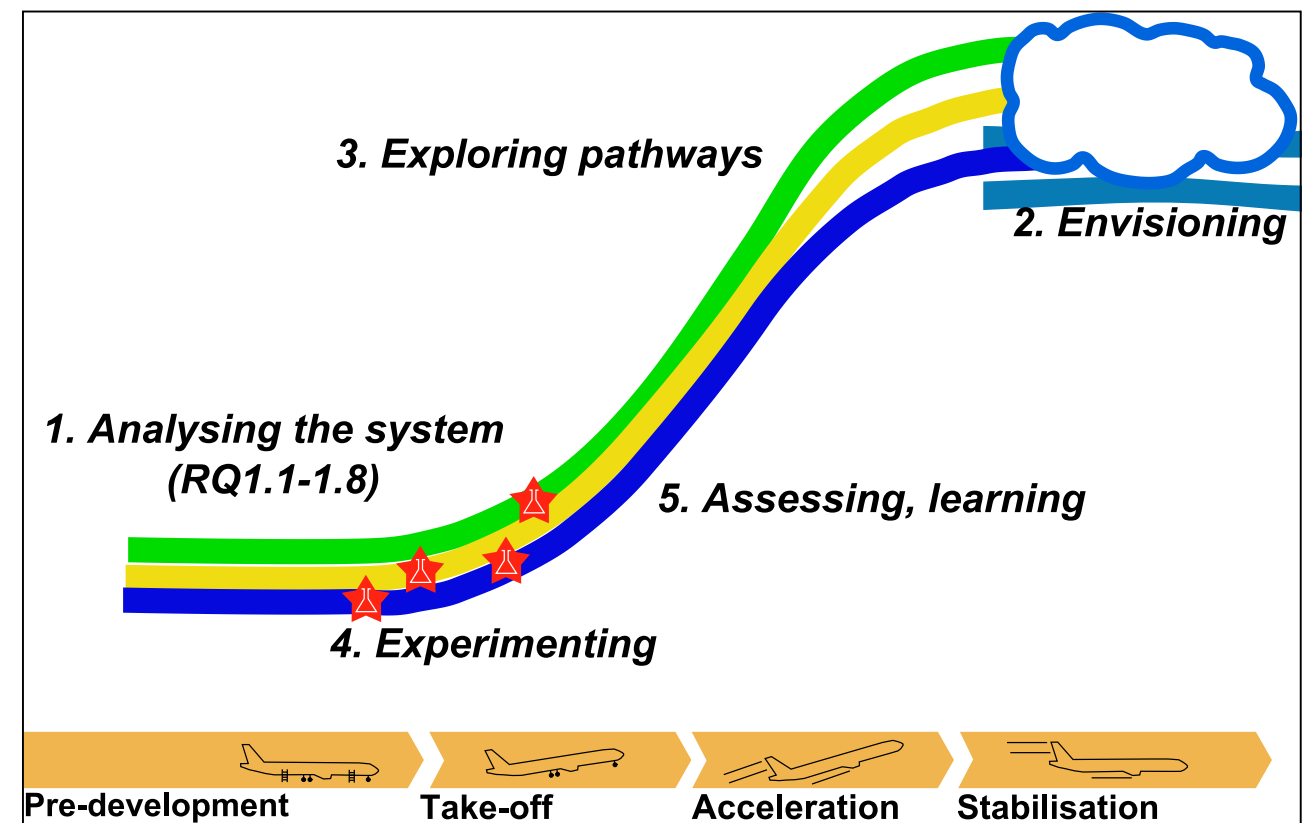
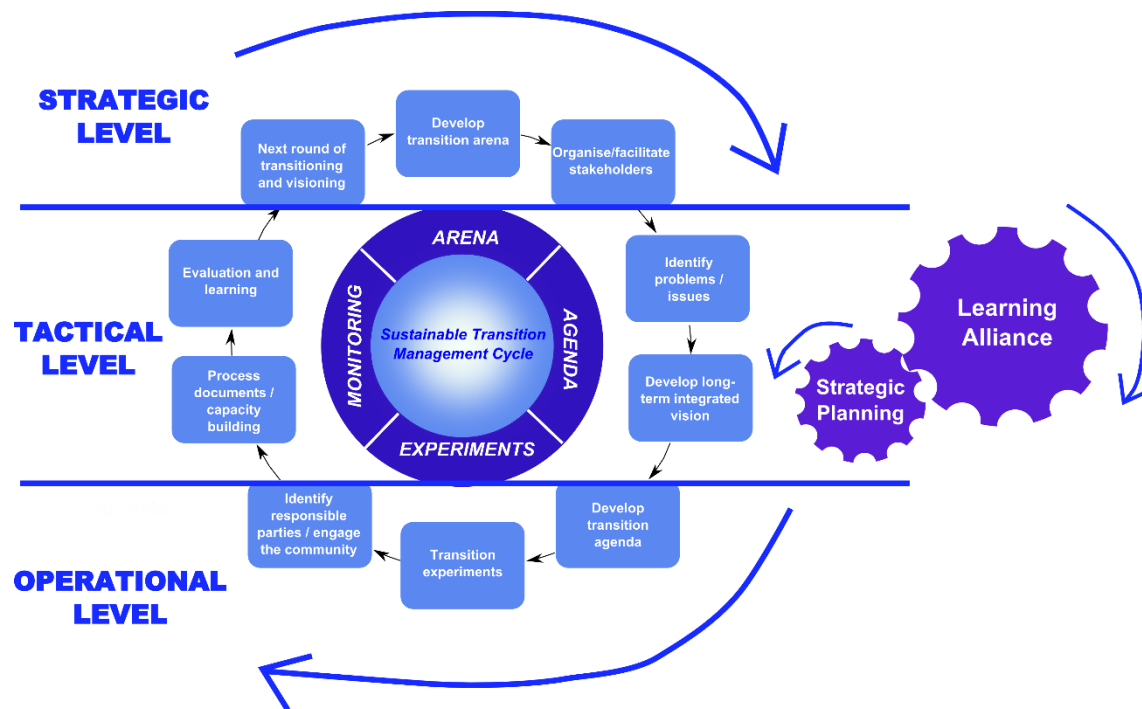
Fig. 2. Provider

Forskningsfråga/fas 2

Är *Transition Management* en applicerbar modell för urban GV-förvaltning;
hur kan gemensamma visioner för hållbart GV-användande tas fram

...och hur kan modellen anpassas och förbättras?

Indien: Världens största GV-användare

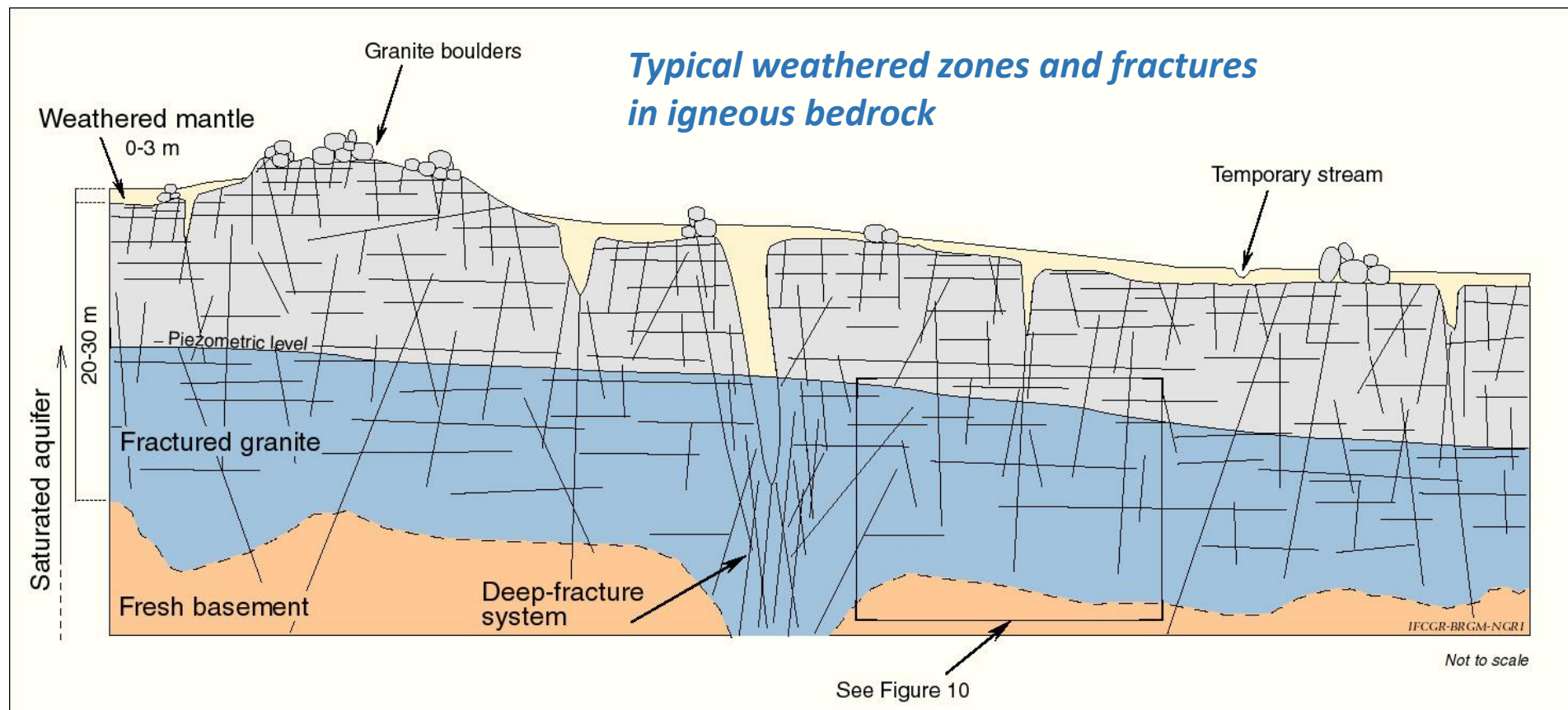

>400 m djupa
tubewells
20M – bevattning
80% av dricksvattnet
6,000L lastbilar

Doktrinen om Absolut äganderätt

- Perkolerande GV i odefinierade 'kanaler'/sprickbildningar: markägaren = obegränsad GV-rättsinnehavare
- Gäller i princip allt GV i Indien (gnejs, granit...). Inga tillstånd!

Kopplingen GV–Energi–Mat

- Elektricitet är gratis el. kraftigt subventionerad för bevattningsändamål
- Nexusförhållande: mer GV pumpas för att kunna odla sockerrör, bomull, tobak, ris etc.
- ⇒ Överutnyttjande av GV-reserverna (samt elnätet stressas...)
- Försök till reformer möttes med 'anarki' & tjuvkopplingar & våld mot elbolagets tjänstemän...
- Motdrag: 500 f.d. militärer sattes in för att hålla ordning!

Dagens dricksvattensituation /hushållsnivå

Kvantitets- & kvalitetsfrågorna allt svårare!

Vatten-bankomater! INR 5/20L (3.25 öre/L)
'Ekonomiskt överkomligt' & 'säkrare'

Vattenrening med omvänd osmos (RO), ozonisering

Avslutningsvis...

- SSA: Stor potential för ökat GV-uttag; outnyttjade GV-magasin kan bidra till resiliens –
men hållbarhetsaspekter & osäkerhet m.h.t. klimatförändringar kvarstår. Utländska ftg's *land grabbing* avser ofta GV mer än marken
- Indien: Extremt beroende av GV → överuttag ⇒ 'peak GV'
Själv mord bland bönder, GV köps & transporteras från allt större avstånd f. urbana behov
- GV:s kvalitet försämras snabbt p.g.a. industriella utsläpp & otillräckliga sanitetslösningar
- Nyckelfrågor: tekniker för återanvändning av avloppsvatten/kretslopp, processer för kapacitet & beslutsfattande, reglering & lagefterlevnad

Tack!

Jenny.Gronwall@siwi.org

